

2021-09-30

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2021/705

Samverkansöverenskommelse för energi- och klimatrådgivning 2022-2025

Rekommendation från Storsthlm

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen ingår samverkansöverenskommelsen för Energi- och klimatrådgivning 2022-2025 i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 30 september 2021.

Sammanfattning

Nacka kommun har fått ”Samverkansöverenskommelse för regionala energi- och klimatrådgivningen (EKR) i Stockholms län” med rekommendation om antagande från Storsthlm (bilaga 1) då nuvarande överenskommelse upphör efter 2021.

Miljöenheten ställer sig positiv till överenskommelsen. Förslaget till den nya överenskommelsen är i huvudsak en revidering av den nuvarande överenskommelsen för perioden 2018-2021. Vidare innehåller förslaget mindre förändringar som i huvudsak utgörs av förtydliganden och kompletteringar. Förslag till beslut innebär att kommunstyrelsens miljöutskott föreslår kommunstyrelsen att ingå överenskommelsen.

Ärendet

Nacka kommun har fått ”Samverkansöverenskommelse för regionala energi- och klimatrådgivningen (EKR) i Stockholms län” med rekommendation om antagande från Storsthlm (bilaga 1) då nuvarande överenskommelse upphör efter 2021. Kommunerna i Stockholms län har sedan 2004 samverkat kring energi- och klimatrådgivning. Överenskommelsen har arbetats fram i dialog med kommunerna och slutligen fastställts i styrgruppen för Energi- och klimatrådgivning (EKR).

Ärendet bereds i kommunstyrelsens miljöutskott och därefter i kommunstyrelsens arbetsutskott. Beslut att ingå överenskommelsen fattas slutligt av kommunstyrelsen.

Energi- och klimatrådgivningen i Stockholmsregionen

Kommunerna i Stockholms län samt Håbo kommun, Uppsala län, samverkar idag kring den kommunala energi- och klimatrådgivningen, EKR. Genom den kan privatpersoner, företag och organisationer få kostnadsfri rådgivning, exempelvis med att:

- minska energianvändningen i bostäder eller lokaler
- sänka energikostnader
- optimera uppvärmnings- eller ventilationssystem
- minska klimatpåverkan
- få en mer energieffektiv bostad genom bättre fönster, isolering, belysning med mera.

Det övergripande syftet är att rådgivningen ska bidra till att uppfylla de mål för energieffektivisering och minskad klimatpåverkan som har beslutats nationellt, regionalt och lokalt. Prioriterade målgrupper enligt föreskrifter och utlysning av stödet är hushåll i bostadsrätt, äganderätt och småhus samt små och medelstora företag. Även rådgivning inom transporter ingår.

Rådgivningen ska ge en ökad kunskap enligt 6 § Förordning (2016:385) om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning och målgrupperna är de i 3 § i samma förordning.

Nacka kommun har under ett antal år varit med i samarbetet och har deltagit i flera samarbetsprojekt. Samarbetsprojekten är sådana som genomförs av samarbetet där alla kommuner som vill är med och samarbetar för att få en ackumulerad effekt som är större än om varje kommun skulle genomföra projekten själva.

Under 2020 och 2021 har olika samarbetsprojekt genomförts bland annat projektet ”Cykelvänligast” och ”Utan bilen dealen”. Under 2020 har samarbetet anordnat fyra webinarier, två om ”Fixa solpanel” under våren och två om ”Fixa laddplats” under höstterminen. Samarbetet har sedan tidigare försett kommunerna med checklistor och material som faktablad och presentationsmaterial till de kommuner som på egen hand vill ordna seminarier om ”Fixa Laddplats” och ”Fixa Solpanel”. Materialet har till stor del uppdaterats under året.

Inom samarbetet ingår även gemensam telefonrådgivning, gemensamt material, kommunikation samt administration och samordning.

Energi- och klimatrådgivning i Nacka

I Nacka kommun är privatpersoner den viktigaste gruppen, vilket innebär att det är stort fokus på villaägare, flerbostadshus och samfälligheter. Även privatpersoners transporter är viktiga i kommunen.

Det ökande intresset för klimatet och energibesparing har kunnat tillgodoses med hjälp av en mer effektiv rådgivning i huvudsak med digitala kommunikationsverktyg. Totalt har åtta webinarium genomförts 2020, inom energiområdena solceller, laddplats och uppvärmning, som komplement och ersättning för uteblivna rådgivningsbesök. Webinarierna har riktats till målgrupperna, bostadsrättsföreningar, företag och privathushåll.

Stockholmsarbetet har gemensamt arbetat gemensamt i nationella insatsprojekt. Detta har inneburit en mycket god kunskapsöverföring där erfarenhetsutbyte påverkat resultatet positivt. Miljöenheten ser ett fortsatt ökande intresse för klimat och energibesparing i Nacka under kommande period och räknar med att vår erfarenhet och delvis nya arbetssätt kan möta upp efterfrågan på rådgivning och nå ut till ännu fler.

För att anpassa rådgivningsverksamheten trots myndigheternas restriktioner under 2020 och 2021 har en stor del av rådgivningsbesöken och seminarierna ersatts av webinarier digitala rådgivningar för de specifika målgrupperna.

Bakgrund kring överenskommelsen

I framtagandet av den nya överenskommelsen gällande energi- och klimatrådgivningen har målsättningen varit att skapa en tydlig styrkedja mellan politiska inriktningsbeslut och operativ verksamhet. Syftet är att öka och förbättra förutsättningar för fortsatt mellankommunalt samarbete gällande användningen av stadsbidraget till energi och klimatrådgivningen.

Överenskommelsen föreslås gälla 2022–2025 och reglerar syfte och övergripande mål för verksamheten, organisation och styrning, styrgruppens uppgift och ansvar samt uppföljning, utvärdering och uppsägning av överenskommelsen.

Den nu gällande överenskommelsen avser perioden 2018–2021. En överenskommelse för 2022–2025 togs under 2020 fram och skickades ut till kommunerna på remiss för synpunkter. Inkomna synpunkter har behandlats av styrgruppen för EKR-samarbetet och ett slutligt förslag på ny överenskommelse har nu tagits fram. Förslaget är i huvudsak en revidering av den nuvarande överenskommelsen. De större förändringar i överenskommelsen är följande:

1. Resursfördelningen regleras i överenskommelsen i stället för bilaga 1 i syfte att främja en långsiktig regional och lokal verksamhetsplanering, se 6 § i nya förslaget på överenskommelse.
2. Det har lagts till en omförhandlingsklausul i överenskommelsen som möjliggör förändringar i samverkansöverenskommelsen under pågående avtalsperiod. Beslut att fastställa förändringen i samverkansöverenskommelsen tas av styrelsen.

- Därefter kan förändringen gälla från nästkommande budgetår, utan att överenskommelsen i stort ska beslutas på nytt av kommunerna, se 25 §.
3. Bilaga 1 föreslås från 2022 att utgå genom att föra över resursfördelningen och vissa uppgifter och ansvar till att regleras i överenskommelsen, resterande innehåll överförs till den årliga verksamhetsplanen.
  4. Storsthlm styrelse föreslås endast ha det politiskt överordnade ansvaret för samarbetet inom den regionala Energi- och klimatrådgivningen i Stockholms län. Det föreslås att inriktningsbeslutet på de aktiviteter som bedrivs inom ramen för samverkansöverenskommelsen i fortsättningen ska tas av styrgruppen istället för av Storsthlm styrelse. Förändringen har gjorts i syfte att underlätta det operativa arbetet i verksamheten. Styrgruppen ska fortsatt följa upp och redovisa verksamheten för Storsthlm styrelse, se 18 §. Storsthlm styrelses uppgift och ansvar framgår av 10 § och styrgruppens uppgift och ansvar framgår av 15-18 §§.
  5. Arbetsgången har ändrats. I nuvarande avtal bedrivs arbetet i en process som har sin utgångspunkt i de utlysningsperioder som anges för statsbidraget till EKR, där inriktningsbeslut för det kommande verksamhetsåret ska fattas av Storsthlm styrelse innan utlysningen av statsbidraget öppnas. Det nya förslaget är att arbetet ska bedrivas i ett samspel mellan utlysning och inriktningsbeslut och där beslutet framgent tas av styrgruppen istället för Storsthlm styrelse (se punkt 4 ovan), se 19 § (tidigare 16 §).
  6. De samverkande kommunernas och världkommunernas uppgift och ansvar har tidigare inte omnämnts i samverkansöverenskommelsen, det har därmed införts paragrafer som reglerar detta, se 12-14 §§.
  7. Ny paragraf som reglerar Världkommunernas möjlighet att lämna eller ändra sitt uppdrag, se 24 §.

Miljöenhetens utredning och bedömning

Miljöenheten ställer sig positiv till överenskommelsen. Storsthlm remitterade överenskommelsen till kommunen redan i våras och kommunen svarade på förslaget med en tjänstemannaremiss (KFKS 2021/88). Miljöenheten hanterade tjänstemannaremissen och välkomnade förslagen och hade inget att anmärka mot förslaget. Förslaget till den nya överenskommelsen är i huvudsak en revidering av den nuvarande överenskommelsen för perioden 2018-2021. Vidare innehåller förslaget mindre förändringar som i huvudsak utgörs av förtydliganden och kompletteringar.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser utöver avgiften för det gemensamma samarbetet som fastställs till 16% för Stockholm stad och 23 % för övriga kommuner. Inga justeringar har skett i avgiften. Avgiften finansieras av det bidrag som ges från Energimyndigheten till samarbetet, "Energi- och klimatrådgivningen". Bidraget som ges från Energimyndigheten påverkar avgiften som ges till samarbetet.

Bidraget baseras på målgruppen boende i eget hus eller bostadsrättsförening. Maxtaket för bidraget är på 2 miljoner kronor som tre kommuner i Sverige slår i; Stockholm, Göteborg och Malmö. Om Stockholm hade fått lika mycket bidrag per målgrupp som resterande kommuner i länet hade de fått 8 miljoner kronor. De får alltså bara en fjärdedel så mycket stöd per målgrupp. Därför är avgiften till samarbetet lägre för Stockholms stad.

Konsekvenser för barn

Energi- och klimatrådgivningen har en positiv påverkan på hållbarhet och miljö vilket i sin tur är positiv då den bidrar till en bättre miljö för barn och framförallt kommande generationer.

Bilagor

Bilaga 1. Samverkansöverenskommelse för regionala energi- och klimatrådgivningen

Bilaga 2. Tjänstemannasvar över Överenskommelsen daterad den 11 mars 2021

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten

Anastasja Stengred
Miljösamordnare
Miljöenheten